

15 قرن با تفاسیر شیعه / معرفی مهمترین نگاه‌ها های تفسیری اندیشمندان شیعه از قرن اول هجری تا دوره معاصر

بخش نشر مکتوب به معرفی مهمترین نگاه‌ها های تفسیری اندیشمندان شیعه از قرن اول هجری تا دوره معاصر در بیست و دومین نمایشگاه بین المللی قرآن پرداخته است.

بخش نشر مکتوب به معرفی مهمترین نگاه‌ها های تفسیری اندیشمندان شیعه از قرن اول هجری تا دوره معاصر در بیست و دومین نمایشگاه بین المللی قرآن پرداخته است. به گزارش خبرگزاری مهر، سیر تفسیرنگاری و معرفی مجموعه اطلاعات تبیینی در باب آیات و سوره های قرآن کریم در مکتب تشیع را، باید از کار علی(ع) آغاز کرد. گفته می شود، تفسیر در این مکتب از همان آغاز با نقل، تألیف و تدوین مطالب تفسیری توسط امام علی (ع) و شاگردان آن حضرت شکل گرفته است.

لازم به ذکر است در قرون اولیه، به ویژه قرن اول و دوم تعداد آثار نگاه‌ها شده و مصون مانده از گزند حوادث روزگار بسیار کم بوده، اما قدم به قدم بر حجم نگاه‌ها های تفسیر مفسران افزون شده به طوری که در قرن چهاردهم و پانزدهم شاهد انتشار تعداد کثیری از تفاسیر هستیم. در واقع قرن پانزدهم در سیر تطوّر تفاسیر شیعه اوج شکوفایی دانش تفسیر است. از اواخر قرن چهاردهم و با نگارش تفسیر مهم المیزان نقطه عطفی در تاریخ تفسیر شیعه پدید آمد و تحوّل کمی و کیفی را به دنبال خود آورد. یکی از این تحولات، تغییر نگرش از دیدگاه فردی و اخروی به دیدگاه عرفی و اجتماعی است.

ارزیابی وضعیت جهان مسلمان و طرح بازگشت به قرآن و نهضت اصلاح گرایانه، موجب طرح مقولات اجتماعی و سیاسی گردید. در این رابطه نهضت نوظوایی و نواندیشی شکل می گیرد و موضوعاتی همچون قرار دادن دین در متن جامعه، نیازهای اجتماعی چون برقراری حکومت دینی و سیستم اقتصادی، در جامعه طرح می شود و مفسران راه کارهای اجتماعی را از لایه لای متون دینی جستجو می کنند. در این میان دو گرایش بیش از همه چشمگیر است، یکی اتکای به عقل در فهم دین و دیگری کوشش در وفاق دادن بین اسلام و معیارهای جدید زندگی. به هر روی این اواخر شاهد پُر برگ و بار شدن دانش تفسیری در میان اندیشمندان تشیع هستیم. از این منظر بررسی این آثار، منشاء فواید متعددی است که خوانندگان می توانند با آگاهی از این روش ها به بهترین راه هدایت دست یابند. آنچه در این مختصر مورد اشاره قرار گرفت زمینه ساز معرفی مهمترین نگاه‌ها های تفسیری اندیشمندان شیعه از قرن اول هجری تا دوره معاصر در بخش نمایش آثار مکتوب گردید.

پشتوانه نظری و علمی گزینش آثار در بخش نشر مکتوب بیست و دومین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم، بر اساس مجموعه مدخلهای تفسیر از «دائرة المعارف بزرگ اسلامی»، «دائرة المعارف تشیع»، «دانشنامه جهان اسلام»، کتاب «سیر تطور تفاسیر شیعه» و «دانشنامه قرآن و قرآن پژوهی» و... می باشد. در این حوزه ویژگیهای تفاسیر قرآنی هر قرن به صورت خلاصه عرضه شده و در هر قرن آثار شاخص معرفی می شود. ضمناً جلد نخست بیش از 130 تفسیر نیز در دسترس بازدیدکنندگان قرار می گیرد.

از آنجا که نمایش کامل این آثار در یک نمایشگاه محدود، مقدور نمی باشد، برای تکمیل اطلاعات و بهره مندی بیشتر محققان و علاقه مندان از بانکهای اطلاعاتی و نرم افزارهای موجود که حاوی متن کامل (full Text) اثر می باشند و نیز قابلیت جستجو را دارند، در همان محل بهره می بریم.

از جمله نرم افزارهای تولید شده در این موضوع «نور الانوار» اثر ارزشمند «مرکز تحقیقات علوم اسلامی قم» می باشد. این نرم افزار از قابلیت های بسیاری برخوردار است. لذا آخرین نسخه آن در چند استند مجزا در اختیار محققان قرار گرفته است. محققان می توانند علاوه بر مشاهده و جستجو در منابع اصیل، در صورت نیاز صفحاتی از موارد تحقیق خود را چاپ نموده و به تحقیقات خود عمق ببخشند.